

**Obrazac za dostavu primjedbi na prijedlog
Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava
Republike Hrvatske 2026. - 2035.**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA POSTOJEĆIM ILI POTENCIJALNIM KORISNICIMA SUSTAVA		
Naziv dokumenta	<i>Prijedlog Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2026. - 2035.</i>	
Naziv tijela nadležnog za izradu dokumenta	<i>Plinacro d.o.o. za transport prirodnim plinom</i>	
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika postojećeg ili potencijalnog korisnika sustava	HEP-Proizvodnja d.o.o.	
Adresa predstavnika postojećeg ili potencijalnog korisnika sustava	Ulica grada Vukovara 37 10000 ZAGREB	
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje postojećeg ili potencijalnog korisnika sustava	Nenad Švarc Šime Šimurina direktor društva HEP-Proizvodnja d.o.o.	
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	energetski subjekt za proizvodnju električne energije energetski subjekt za proizvodnju toplinske energije energetski subjekt za trgovinu plinom krajnji kupac plina na transportnom sustavu (devet 9 OMM)	
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika postojećeg ili potencijalnog korisnika sustava ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	x	<i>Objava s nazivom predstavnika postojećeg ili potencijalnog korisnika sustava</i>
		<i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	10.12.2025.	

(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

1. U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na dokument te primjedbe i prijedlozi za pojedina poglavlja/potpoglavlja. Tablice se mogu slobodno proširivati.
2. Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Načelne primjedbe na prijedlog Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2026. - 2035.

Pohvala:

Predloženi Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2026.–2035. je sveobuhvatan, konkretan, dovoljno precizan i jasan temeljen na energetske činjenicama i objektivnim vremenskim okvirima. 10 G Plan PLINACRO-a uvažava nužnost povećanja sigurnosti i učinkovitosti pogona i održavanja predloženom izgradnjom, pojačanjima i rekonstrukcijom tehničko-tehnološke infrastrukture. Predlaže se daljnje unapređenje vođenja i nadzora transportnog sustava prirodnog plina, optimizaciju procesnih veličina i povećanje učinkovitosti pogona primjenom naprednih IT rješenja. Povećanje kapaciteta UPP na otoku Krku i pojačanje interkonekcija plinskog sustava radi povezanosti sa susjednim operatorima, izgradnja novih izvoznih/uvoznih koridora uz postupnu dekarbonizaciju i pripremu studijskih podloga o potencijalnom budućem korištenju vodika, su okosnica daljnjeg razvoja plinskog sustava RH sa stanovišta operatora transportnog sustava. **Naglašen je daljnji trend povećanja ovisnosti o uvozu plina uslijed daljnjeg pada domaće proizvodnje, ostvarenih 75% potreba uvozom u 2024., planira se 87% potreba uvozom u 2035. godini.**

Kod provjere sigurnosti, odnosno definiranja uvjeta provjere kriterija N-1, **prepoznat je trend pojačanja sezonskog karaktera potrošnje plina kod energetskih transformacija (termoelektrane i termoelektrane-toplane, utjecaj razigravanja tržišta i udjela OIE).**

Također prepoznata je **nužnost optimizacije gospodarenja portfeljem** kao i posljedična opravdanost „**prepuštanja neperspektivnih objekata**“.

Primjedbe i sugestije:

U dokumentima za savjetovanje s javnošću **nisu dostupni Dodaci 1 do 5** sa stranice V, premda su isti sastavni dio ovog 10G Plana kako je navedeno u Sadržaju. Također poželjan je popis referentne literature uključujući i regulativu.

Kod navođenja mjera i aktivnosti za dekarbonizaciju plinskog sektora, s obzirom na veliki udio plina u energetske transformacijama, predlažemo da se navede **potreba rješavanja energetske regulative koja prepoznaje korištenje hibridnih postrojenja u termoelektranama-toplanama s izravnim utjecajem na potrošnju plina u energetske transformacijama** (priključci na transportnom sustavu), gdje se transformacijom električne energije (podrijetlom iz OIE) u toplinsku energiju primjenom snažnih elektrotoplova proizvoditi toplinska energija te ista pohranjuje u spremnike topline (akumulatori) koji služe za dopunu centralnih toplinskih sustava i time smanjuju potrošnju prirodnog plina.

Pored navedenog utjecaja proizvodnje iz hidroelektrana kao i tržišnih okolnosti kretanja cijena električne energije na **negativan trend u potrošnji plina RH u energetske transformacijama, treba navesti snažan trend priključenja novih OIE u EES-u RH** (priključna snaga cca 2.800 MW koncem 2025.godine), s već ostvarenom proizvodnjom električne energije od 4 TWh 2024.god., s utjecajem na potrošnju plina kod krajnjih kupaca na transportnom sustavu.

S obzirom na veliki broj i različitost specifičnih skraćenica vezanih uz plinski sustav (npr. TS, DS, UPP, PSP, UMS, MRS, UIMS, PČ, MRČ, SBM, GEMA, GRM, LBC, PIMS, ...) , predlažemo da se **kod idućeg 10G plana uvrsti i popis i značenje korištenih skraćenica.**

Predlažemo da se kod navođenja postotnih brojeva, bilo kod ostvarenja bilo planiranih veličina, jednako koriste u svim oblicima samo cijeli % iznosi, odnosno ne koristi jednom cijele % a drugi put % iznose na dvije decimale.

Obrazložiti uzrok nezainteresiranosti ponuditelja za **pružanje/ugovaranje usluge uravnoteženja putem javnog natječaja** (specifikacije, kvalificiranost, cijena).

Poželjno **obraditi problematiku tehničkih gubitaka plina u transportnom sustavu** (ostvarenje i plan gubitaka, plan smanjenja gubitka plina...).

Primjedbe i prijedlozi za pojedina poglavlja/potpoglavlja prijedloga Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2026. – 2035.

Sažetak	
1.	
2.	
2.1.	
2.2.	stranica 10. Poželjno prepoznati uzrok neodaziva potencijalnih ponuditelja na javni natječaj za nabavu energije uravnoteženja.
2.2.1.	
2.2.2.	
2.3.	
2.3.1.	
2.3.2.	
2.4.	stranica 21. S obzirom na relativno mali udio domaće proizvodnje plina u potrošnji RH i izvjesnost postupnog daljnjeg opadanja predmetnog udjela koliko je opravdan navod (računski pokazati N-1(%)), da je „potrebno osigurati nove ulazne kapacitete radi sigurnosti dobave potrebnih količina prirodnog plina“.
3.	
4.	Predlažemo promjenu naslova „Dekarbonizacija plinskog tržišta“ u naslov „Dekarbonizacija plinskog sektora“ ili „Dekarbonizacija plinskog sustava“. Također u tekstu ovog poglavlja predlažemo umjesto „dekarbonizacija tržišta“ pisati „dekarbonizacija sektora“.
4.1.	
5.	
5.1.	
5.2.	
5.3.	Dodati snažan utjecaj proizvodnje el. energije iz OIE (novih 4 TWh iz priključenih VE i SE) u EES-u RH na posljedičnu potrošnju plina u energetske transformacije RH. Također prisutan je trend povećanja proizvodnje el. energije iz bioplinskih postrojenja, geotermalnih izvora i ostali OIE na potrošnju plina u energetske transformacije uz očekivani utjecaj povećanja učinkovitosti na smanjenje potrošnje toplinske energije, odnosno plina dodatnom izolacijom ovojnica u zgradarstvu. str. 46. Korigirati navod o proizvodnji „9,3 TWh za 2014. godinu“, proizvodnja HE 2014. godine za RH iznosila je 8,4 TWh. str. 46. Tablica 5. Podatak Ukupno za 2016- do 218. godinu nije jednak sumi dvije kategorije kupca (kupci na distribucijskom sustavu i Krajnji kupci na transportnom sustavu), tj. treba korigirati podatke za „UKUPNO:“
5.3.1.	

5.3.2.	
5.4.	
5.4.1.	
5.4.2.	
5.4.3.	
5.4.4.	
6.	
6.1.	
6.2.	
6.3.	
7.	
7.1.	
7.2.	
7.3.	str. 65. „Zlobin - Bosiljevo u ožujku 2025.“ dok je na str 63. „u veljači 2025.“
8.	
8.1.	str. 68. ispraviti tekst „bit će je izgraditi“ str. 71. u tekst „Sloveniji, Mađarskoj i Srbiji“, dodati i „BiH“.
8.2.	
8.2.1.	
8.2.2.	
8.2.3.	
8.3.	
8.4.	
8.5.	
8.5.1.	
8.5.2.	
8.5.3.	

8.5.4.	Predlažemo obrazložiti uzrok da „nema zainteresiranih ponuditelja za ugovaranje usluge uravnoteženja.“
8.5.5.	Ssr. 80. Umjesto teksta „Zagušenje može biti ugovorno“ pisati „Upravljanje zagušenjima može biti ugovorno (aktivirano)“....
9.	
9.1.	
9.2.	
9.2.1.	
9.2.2.	str. 93. ujednačiti korištenje teksta s obzirom da se osim „mjerno-redukcijskih stanica“ navode i „mjerno-regulacijske stanice“.
9.2.3.	str. 96. Umjesto „rekonstruirati procesno procesno računalo predlažemo pisati „zamijeniti procesno računalo“.
9.2.4.	
9.2.5.	
9.2.6.	
9.2.7.	
9.2.8.	Zamijeniti poredak, tj pisati „(Donjem Miholjcu ili Slavonskom Brodu)“ s obzirom na prethodni navod redoslijeda „sjeverne i južne Slavonije“.
9.2.9.	
9.2.10.	
10.	str.113. Nedostaje iznos % udjela električne energije za jednu od četiri godine iz niza 2021.,2022., 2023. i 2204. Navedeni su 18,7%, 9% i 7%.
11.	